

**ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ
Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ – ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ**

A.- ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΣΕΝΑΡΙΟΥ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ –

ΦΑΚΕΛΛΟΣ ΥΛΙΚΟΥ –

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ, ΗΘΙΚΑ ΝΙΚΟΜΑΧΕΙΑ

«ΚΑΤΑ ΤΟ ΠΡΑΓΜΑ και ΩΣ ΠΡΟΣ ΗΜΑΣ»

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ:

1.- Να έρθουν σε επαφή οι μαθητές με το Αριστοτελικό τρόπο σκέψης, ο οποίος υπήρξε αφετηρία πολλών επιστημών.

2.- Να αντιληφθούν οι μαθητές το πρόβλημα ορολογίας που αντιμετώπισε ο Αριστοτέλης, δηλαδή το γεγονός ότι ανακάλυψε περιεχόμενα εννοιών χωρίς να υπάρχουν οι αντίστοιχες ορολογίες (π.χ. κατά τό πρᾶγμα = αντικειμενικό, ως προς ἡμᾶς = υποκειμενικό), στο ζήτημα του περιεχομένου της μεσότητας.

3.- Να κατανοήσουν οι μαθητές το τι επιδιώκει με την ορολογία αυτή ο Αριστοτέλης, προκειμένου να ορίσει την ουσία της Αρετής.

ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ:

Γνώσεις του προβληματισμού του Αριστοτέλη και του θέματος των Ηθικών Νικομαχείων.

ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Μία (1) διδακτική ώρα.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΜΠΛΟΚΗΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ:

Οι μαθητές θα κατανεμηθούν και θα εργασθούν σε 3 ομάδες:

A ομάδα: Ανάλυση του όρου Αντικειμενικός

B ομάδα: Ανάλυση του όρου Υποκειμενικός

Γ ομάδα: Σύγκριση μεταξύ των δύο ορολογιών σε σχέση με το θέμα της μεσότητος ως ουσίας της αρετής.

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ:

Το σενάριο αποτελεί παράδειγμα συνεργατικής μελέτης της Αριστοτελικής σκέψης σε μοντέλο ανεστραμμένης τάξης με έμφαση σε ομαδοσυνεργατικές δραστηριότητες με την χρήση διαδραστικού

πίνακα. Το σενάριο δίνει έμφαση στο γεγονός ότι ο Αριστοτέλης ανίχνευσε περιεχόμενα εννοιών (αντικειμενικό – υποκειμενικό), χωρίς να υπάρχουν στην εποχή του οι ανάλογοι ορισμοί.

ΕΝΔΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

Δημήτριος Λυπουρλής, *Αριστοτέλους, Ειδικά Νικομάχεια*.

Annas J., *Morality of Happiness*, New York, 1993.

Barnes J. – Schofield M. – Sorabji R. (εκδ.), *Articles on Aristotle 2: Ethics and Politics*, London 1979.

Β.- ΒΑΣΙΚΗ ΡΟΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

ΑΦΟΡΜΗΣΗ:

Οι μαθητές έχουν ενημερωθεί μία (1) εβδομάδα πριν για μελέτη της σχετικής ενότητας του σχολικού εγχειριδίου καθώς και:

<https://diamantiskoutoulas.blogspot.com/2022/01/blog-post-20.html>.

(Μοντέλο ανεστραμμένης τάξης).

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ:

Οι μαθητές κρατούν σημειώσεις:

- 1) Για το περιεχόμενο της έννοιας «ΚΑΤΑ ΤΟ ΠΡΑΓΜΑ».
- 2) Για το περιεχόμενο της έννοιας «ΩΣ ΠΡΟΣ ΗΜΑΣ»
- 3) Για την σχέση των παραπάνω με τον ορισμό της «ΜΕΣΟΤΗΤΑΣ»

ΕΜΒΑΘΥΝΣΗ:

Οι μαθητές χωρίζονται σε 3 ομάδες και ξεκινά ρητορικός αγώνας λόγων με θέμα τις έννοιες «ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΙΚΗ ΜΕΣΟΤΗΤΑ», «ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗ ΜΕΣΟΤΗΤΑ» και σχέσεις με τον ορισμό της Αρετής ως Μεσότητας.

ΧΡΟΝΟΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ για τις 3 ομάδες: 10' + 10' + 5'.

ΑΝΑΣΤΟΧΑΣΜΟΣ:

Συζήτηση στην ολομέλεια της τάξης για το περιεχόμενο της Μεσότητας ως ουσίας της Αρετής. Επισημάνση από τους μαθητές

του παραπάνω αναφερομένου γεγονότος ότι ο Αριστοτέλης ανακάλυψε έννοιες (ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΙΚΟΤΗΤΑ – ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΤΗΤΑ) για τις οποίες δεν υπήρχαν προηγουμένως ορολογίες και προσπάθησε με περιφραστικό τρόπο να τις ορίσει (Συνολικός χρόνος: 5').

ΕΠΕΚΤΑΣΗ:

ΑΝΑΘΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ:

1.- Στους μαθητές ανατίθεται να βρουν πότε στον Μεσαίωνα με βάση το λατινικό ρήμα Jaceo (= ΚΕΙΜΑΙ) και τις προθέσεις OB και SUB φτιάχτηκαν οι όροι ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΙΚΟ – ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟ (π.χ. Αγγλικά: Subject – Object) με βάση το εν λόγω κείμενο των Ηθικών Νικομαχείων του Αριστοτέλη.

2.- Συζήτηση περί του προβλήματος αν πραγματικά η Μεσότητα αποτελεί την ουσία της ηθικής (υπάρχει μέσος όρος της κακίας ή του καλού;)

Γ.- ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ:

Το σενάριο ολοκληρώνεται με την ανάθεση εργασιών και ασκήσεων με θέμα το περιεχόμενο των εννοιών ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΙΚΟΣ – ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΣ και τον ορισμό της Αρετής ως ΜΕΣΟΤΗΤΑΣ.

Δ.- ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ:

- 1.- Διαδραστικός Πίνακας (Διαδραστικό σχολικό βιβλίο)
- 2.- Ο προαναφερθείς ιστότοπος

Ε.- ΟΔΗΓΙΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ:

- 1.- Κατανομή των μαθητών σε 3 ομάδες
- 2.- Αξιολόγηση από την ολομέλεια της τάξεως
- 3.- Επέκταση στο μάθημα Φιλοσοφίας
- 4.- Τελικό συμπέρασμα της ολομέλειας της τάξης για την παρουσίαση του Αριστοτελικού τρόπου σκέψης, τις δυνατότητές του καθώς και τους ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΥΣ ΤΟΥ.

ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΣ ΚΟΥΤΟΥΛΑΣ
ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ

